

OPLEGNOTITIE AB

Onderwerp	:	Stand van zaken Robuustheid FUMO/IBP
Voorstel ter behandeling in	:	Algemeen
Status	:	Besluitvormend
Portefeuillehouder	:	Eke Folkerts
Auteur	:	C. Hendriks
Bijlagen	:	1. Gesprekverslag ministerie ~ FUMO 23 juni 2025
		2. Conceptbrief aan ministerie
		3. Brief AB FUMO 1e voortgangsrapportage
		4. Maatregelen per OD - FUMO
		5. Definitieve rapportage beoordeling robuuste OD
		6. Openstelling subsidie
		7. Reactie aanvraag
		8. Aanvraag en pva behorende bij gewijzigde aanvraag
		9. Kamerbrief van 15 april 2025
		10. Concept reactiebrief nav kamerbrief ODNL
		11. Rapport onderzoek adviesfunctie
Vergaderdatum	:	10-7-2025
Agendapunt	:	05

Advies

Het algemeen bestuur:

- neemt kennis van de voortgang in het Interbestuurlijk Programma (robuustheid) en de beoordeling robuustheid FUMO en de inhoudelijke signalen;
- stemt in met het versturen van een bestuurlijke brief aan het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, waarin de zorgen over het aangescherpte toetsingskader en de haalbaarheid van robuustheid per 1 april 2026 worden gedeeld en dat er meer structurele financiële ondersteuning vanuit het Rijk noodzakelijk is om de versterking VTH te realiseren;
- neemt kennis van de onderliggende stukken en merkt deze aan als ingekomen stukken.

Besluit (in te vullen door bestuursondersteuner)

- ☐ Conform advies
- ☐ Anders, namelijk Klik of tik om tekst in te voeren.

Communicatie

Persbericht

- ☐ ja (concept persbericht toevoegen)
- ☐ nee

Leeswijzer

In het kader van de robuustheid van omgevingsdiensten, onderdeel van het inmiddels afgesloten interbestuurlijk programma VTH, zijn verschillende relevante documenten ontvangen. Deze oplegnotitie helpt u om snel overzicht te krijgen over:

- Voor nieuwe leden van het algemeen bestuur is een korte voorgeschiedenis opgenomen, zodat de context van het programma en de robuustheidseisen helder is.
- Waar de FUMO nu staat, op basis van de laatste beoordeling door het ministerie van IenW.
- Waar er nog zorgen over zijn en dus een signaal over worden afgegeven.
- Welke documenten zijn ontvangen, en wat hun relevantie is.
- Welke financiële aandachtspunten op termijn een rol kunnen spelen.

1 Voorgeschiedenis

In 2021 concludeerde de commissie Van Aartsen dat het VTH-stelsel niet goed functioneerde. Zij deed tien aanbevelingen voor verbetering binnen het bestaande stelsel. Deze vormden de basis voor het interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP VTH), opgezet in samenwerking met o.a. IPO en VNG.

Binnen het programma is gewerkt aan zes pijlers:

1. Robuuste omgevingsdiensten en financiering
2. Handhaving en vervolging
3. Informatievoorziening
4. Kennis en arbeidsmarkt
5. Onafhankelijke uitvoering
6. Monitoring van de kwaliteit

Het IBP richtte zich op versterking van het stelsel én van de samenwerking tussen ketenpartners.

Robuustheidseis voor omgevingsdiensten

Voor de eerste pijler heeft het Bestuurlijk Overleg IBP VTH in juni 2023 robuustheidscriteria vastgesteld, uitgewerkt in zes kritische prestatie-indicatoren (kpi's) en zijn er randvoorwaarden geformuleerd.

Alle omgevingsdiensten moeten vóór 1 april 2026 aan deze kpi's en randvoorwaarden voldoen.

Om te bepalen waar de FUMO staat, is een zelftoets uitgevoerd op basis van het landelijk toetsingskader. Hieruit bleek dat de FUMO nog niet volledig voldoet aan alle kpi's en randvoorwaarden. Naar aanleiding van deze uitkomsten:

- is in januari 2024 een Verbeterplan opgesteld (o.b.v. landelijke visitatie, Pijler 6);
- en in april 2024 een plan van aanpak robuustheid vastgesteld.

Vervolg na afsluiting IBP

Het IBP is formeel afgesloten in september 2024. De acties worden voortgezet op basis van een nieuwe samenwerkingsovereenkomst, ondertekend door VNG, IPO, ODNL en de twee betrokken ministeries.

Een belangrijke overweging uit deze overeenkomst is dat partijen zich committeren aan:

- het implementeren en doorontwikkelen van de opgeleverde IBP-producten;
- het blijven versterken van het VTH-stelsel, met oog voor toekomstige inzichten en ontwikkelingen.

2 In één oogopslag

Vooralsnog luidt het voorlopige oordeel van het ministerie dat uw omgevingsdienst per 1 april 2026 naar verwachting robuust zal zijn.

De volgende onderdelen zijn door het ministerie nog als niet-afgerond beoordeeld. De FUMO werkt momenteel aan verdere uitwerking of onderbouwing:

- **Overdracht basistaken:** Volgens de rapportage zijn alle basistaken per 1 januari 2025 ingebracht, maar dit is nog niet eenduidig bevestigd voor alle (kleinere) gemeenten. Verdere onderbouwing wordt verwacht in de volgende voortgangsrapportage.
- **Kwaliteitscriteria:** Er is een conceptplan opgesteld dat richtinggevend is voor het voldoen aan de kwaliteitscriteria 3.0. De beoordeling blijft voorlopig 'oranje', omdat nog niet is aangetoond dat aan de criteria daadwerkelijk wordt voldaan.
- **Opleidingsprogramma:** Een plan op hoofdlijnen is beschikbaar, maar verdere uitwerking vindt nog dit jaar plaats. De status blijft 'oranje'.
- **Opleidingsbudget:** Hoewel er budget is opgenomen (2% en 60 uur per fte), sluit dit niet aan bij de definitie van het A&O-fonds. Daardoor is het onzeker of aan de norm wordt voldaan.
- **BI-strategie:** De strategie is nog onvoldoende concreet uitgewerkt in de aangeleverde I-visie. Beoordeling blijft 'oranje'.
- **Capaciteit BI:** De werving is gestart, maar het is nog niet zeker dat de benodigde 3 fte wordt gerealiseerd. Ook hier blijft de beoordeling 'oranje'.

Hoewel sommige onderdelen, zoals het modelmandaat en het financieringsmodel, naar verwachting niet als expliciete verplichting in de AMvB worden opgenomen, blijven deze producten belangrijke bouwstenen. Ze geven richting aan een meer uniforme en robuuste uitvoering, zoals ook vastgelegd in de hierna te noemen samenwerkingsovereenkomst.

Naast de verplichte acties zullen deze producten daarom nadrukkelijk onderdeel blijven uitmaken van de verdere ontwikkeling.

3 Belangrijk signaal: mogelijk niet robuust

Door de strengere toetsing door een ander adviesbureau (met een plan van aanpak door TwynstraGudde en een eerste voortgangsrapportage door Ambient) zijn de verwachtingen van het ministerie aangescherpt. Deze scherpere beoordeling brengt onzekerheid met zich mee over de mate waarin de FUMO op 1 april 2026 als robuust kan worden beschouwd.

Afspraken in de Gemeenschappelijke Regeling over het terugnemen van plustaken

Ten tijde van het plan van aanpak was er een frictiekostenbeleid (vastgesteld door het AB op 28 maart 2019) op basis van de GR. In de norm staat dat expliciete afspraken in de GR zijn opgenomen over het terugnemen van (niet-)milieugerelateerde taken, en dat deze afspraken de robuustheid van de dienst waarborgen. Hoewel dit onderdeel in de beoordeling als voldoende is aangemerkt, laat een zorgvuldige zelfreflectie zien dat de benodigde afspraken over het terugnemen van taken nog niet expliciet zijn opgenomen in de Gemeenschappelijke Regeling.

Opleidingsbudget

Bij het opstellen van het plan werd uitgegaan van een opleidingsinspanning van 3% van het loonkostenbudget, oplopend tot 4,4% wanneer ook uren werden meegerekend. Volgens de aangescherpte norm (conform definities A&O fonds gemeenten) mogen doorbetaling van salariskosten tijdens scholing niet worden meegerekend als opleidingsuitgave. Daarmee wordt niet meer voldaan aan de norm.

Voldoen aan kwaliteitscriteria

Bij het opstellen van het plan van aanpak werd beoordeeld dat de FUMO voldeed aan de geldende kwaliteitscriteria VTH voor zowel de basistaken als de plustaken (kritieke massa, procescriteria en competenties).

Met ingang van 1 januari 2026 gelden de aangescherpte kwaliteitscriteria 3.0. Daarin is opgenomen dat elke omgevingsdienst op grond van de robuustheidscriteria – zoals die worden vastgelegd in de nog te publiceren AMvB – moet voldoen aan een minimaal adequaat uitvoeringsniveau. Voor de kritieke massa wordt hierbij verwezen naar de notitie *Robuustheid Omgevingsdiensten* van het Bestuurlijk Overleg IBP VTH, inclusief de bijbehorende fte-tabel (bijlage 4 / feitelijk bijlage 5 voor FUMO). Deze is gebaseerd op een omzetcriterium van €16,5 miljoen (peildatum 2023) en wordt jaarlijks geïndexeerd.

De FUMO voldoet aan de schaalgrootte (conform veiligheidsregio), aan het gestelde omzetcriterium, en werkt actief aan het realiseren van de robuustheidseisen.

Tegelijkertijd moet in alle eerlijkheid worden vastgesteld dat het hanteren van de norm voor een minimaal adequaat uitvoeringsniveau betekent dat de FUMO op dit moment, ondanks alle inzet, niet volledig zelfstandig aan alle vereiste taakvelden kan voldoen. Dit onderstreept de noodzaak van verdere samenwerking, doorontwikkeling en mogelijk aanvullende afspraken.

Gesprek ministerie

Op 23 juni 2025 heeft de directeur van de FUMO een gesprek gevoerd met de directeur Omgevingsveiligheid en Milieurisico's van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, mevrouw Elsinghorst. Doel van dit gesprek was om de zorgen van de FUMO over de aangescherpte beoordeling onder de aandacht te brengen en helderheid te verkrijgen over de gehanteerde normen en de mogelijke gevolgen daarvan.

In het gesprek is expliciet stilgestaan bij:

- de gewijzigde definitie van het opleidingsbudget;
- de toepassing van de kritieke massa binnen de kwaliteitscriteria 3.0;
- de indruk dat het financieringsmodel, de regionale beleidscyclus en het modelmandaat een verplicht karakter hebben gekregen.

Daarnaast is benadrukt dat de FUMO verrast is door de aangescherpte interpretatie van de eisen, en dat deze het realiseren van robuustheid binnen de resterende termijn bemoeilijken.

Het ministerie heeft aangegeven dat wanneer een omgevingsdienst op 1 april 2026 nog niet aan de eisen voldoet, maar dit kort daarna alsnog realiseert, dit mogelijk geen probleem hoeft te zijn. In dat geval wordt gevraagd om in de volgende voortgangsrapportage duidelijk te motiveren:

- waarom bepaalde onderdelen nog niet zijn gerealiseerd;
- hoe en wanneer alsnog wordt voldaan aan de betreffende eisen.

Over mogelijke consequenties of sancties bij het niet volledig voldoen per 1 april 2026 is nog niets definitief te zeggen. Dit hangt mede af van de behandeling van de AMvB in de Tweede Kamer en de afrondende rapportage.

Het complete gespreksverslag is opgenomen als bijlage 1.

Voorstel: Brief aan het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (bijlage 2)

Nu de FUMO zeer waarschijnlijk niet langer tijdig als robuust zal kunnen worden beoordeeld, is het noodzakelijk om deze zorg ook formeel te communiceren richting het ministerie. Dit is van belang voor:

- de bestuurlijke verantwoording richting de eigen opdrachtgevers;
- het zichtbaar maken van de gevolgen van tussentijdse beleidswijzigingen;
- het voorkomen van een onredelijk harde beoordeling op basis van later geïntroduceerde eisen.

In de brief wordt gevraagd om erkenning van het feit dat deze aanvullende eisen en definities pas zijn geïntroduceerd ná goedkeuring van het oorspronkelijke plan van aanpak en het indienen van de voortgangsrapportage. Daarmee zijn deze eisen binnen de resterende doorlooptijd niet meer realistisch en volledig te implementeren.

Het doel van de brief is om de context en belemmeringen helder te maken, in de hoop dat deze – indien tijdig en transparant gedeeld – worden meegenomen in de beoordeling door het ministerie.

4 Beoordeling door ministerie van Infrastructuur en Waterstaat 1 april 2025

Toelichting behorende bij bijlage 3 t/m 5:

- Bijlage 3: Brief AB FUMO 1^e voortgangsrapportage
- Bijlage 4: maatregelen OD - FUMO
- Bijlage 5: Definitieve rapportage beoordeling robuuste OD

Hieronder volgt de toelichting op deze drie bijlagen.

Op 20 september 2024 heeft het algemeen bestuur een brief ontvangen van voornoemd ministerie, betreffende de beoordeling plan van aanpak robuuste omgevingsdienst. Hierin wordt aangegeven dat inschatting is dat FUMO op 1 april 2026 robuust is.

Eind december 2024 diende een voortgangsrapportage ingediend te worden. Op 1 april 2025 is de beoordeling door het ministerie over de voortgang binnengekomen.

De meest relevante opmerkingen over de robuustheid binnen de FUMO geven aan dat er op verschillende gebieden nog onzekerheden en werkpunten zijn. Zo blijkt uit een gesprek tussen het ministerie van I&W met een van de deelnemers dat niet alle gemeenten alle basistaken hebben overgedragen. Dit heeft als gevolg dat de tweede voortgangsrapportage eenduidige informatie vereist over de overdracht van alle basistaken, anders wordt het oordeel 'rood'. De tabel hierna geeft aan wat de kritische noten zijn in de individuele beoordeling, de toelichting en wat de oplossingsrichting is, dan wel wordt het knelpunt benoemd.

In de algemene rapportage zijn de zes randvoorwaarden en zes KPI's opnieuw beschreven en is het gewenste resultaat verduidelijkt dan wel aangescherpt. Uit de taxatie blijkt het volgende:

- Bij 3 omgevingsdiensten is vastgesteld dat zij voldoen aan de robuustheidseisen.
- Voor 12 omgevingsdiensten – waaronder de FUMO – is het aannemelijk dat zij per 1 april 2026 zullen voldoen.
- Bij 9 omgevingsdiensten is het onzeker of zij aan de eisen zullen voldoen.
- Voor 3 omgevingsdiensten is het niet aannemelijk dat zij zullen voldoen.

In deze tabel komen aan de orde de kritische noten uit de individuele beoordeling van het ministerie.					
KPI/ Randvw	Criterium	Oordeel T&G (sept 2024), zoals ingevuld door Ambient	Oordeel Ambient (april 2025)	Toelichting ministerie	Oplossingsrichting/stand van zaken/knelpunt
Randvw	Alle gemeenten en provincies nemen deel en alle basistaken zijn overgedragen			In de voortgangsrapportage staat dat vanaf 1 januari 2025 alle basistaken zijn ingebracht bij de FUMO. Echter, in een gesprek met een van de opdrachtgevers is naar voren gekomen dat dit niet zou gelden voor alle (kleinere) gemeenten. Voor de volgende voortgangsrapportage wordt eenduidige informatie verwacht, waaruit blijkt dat het gehele takenpakket door alle gemeenten is ingebracht. Als blijkt dat het takenpakket niet volledig is ingebracht, zal het oordeel 'rood' zijn.	De vraag is hoe dit criterium wordt uitgelegd. De FUMO is er altijd vanuit gegaan, dat alle taken zijn overgedragen aan de FUMO conform de Gemeenschappelijke Regeling en de mandaatregeling, tenzij het mandaat expliciet is teruggetrokken. Het gaat om een gesprek op 31 oktober tussen gedeputeerden Folkerts en De Vries met het ministerie. De ambtelijke ondersteuning geeft aan de boodschap niet te herkennen.
KPI 2	Voldaan aan de kwaliteitscriteria basis- en plustaken: kritieke massa, procescriteria, competenties	Voldoet o.b.v. zelftoets sept 2023		Uit de voortgangsrapportage volgt dat de FUMO een concept-plan heeft liggen, dat aangevuld moet worden om te voldoen aan de kwaliteitscriteria 3.0/. Daarmee is niet aangetoond dat de dienst ook aan de kwaliteitscriteria zal voldoen. Daarom is de beoordeling 'oranje'.	Binnen nu en 2 weken zal er een opdracht worden gegeven aan een adviesbureau om met een GAP-analyse te komen. Daarna zal een ander adviesbureau een leerlijn opstellen om te komen tot invulling van de kwaliteitscriteria en de competenties.
KPI 5	Opleidingsprogramma			Uit de voortgangsrapportage volgt dat de FUMO een concept-plan heeft liggen, dat aangevuld moet worden om te voldoen aan de kwaliteitscriteria 3.0. Het is nu nog op hoofdlijnen en verdere uitwerking vindt dit jaar plaats. Daarom blijft de beoordeling op 'oranje'.	Zie KPI 2.
KPI 5	Opleidingsbudget $\geq 3\%$ loonsom			Uit het plan van aanpak volgt dat er 2% opleidingsbudget is 2,4% schollingsbudget van 60 uur per fte. De definitie van opleidingsuitgaven uit het A&O fonds gemeenten laat zien dat de inzet van uren van medewerkers om scholing te ontvangen niet meegenomen mag worden bij het opleidingsbudget. Hiermee is het onzeker of de dienst voldoet.	Geen oplossing. Geen helderheid en ook eerder akkoord van T&G bij beoordeling plan van aanpak.
KPI 5	BI strategie			In de bij de voortgangsrapportage aangeleverde I-visie is de BI-strategie nog niet concreet uitgewerkt. Hierdoor kan er nog niet op groen worden beoordeeld en blijft de status 'oranje'.	De definitie van de BI-strategie is eindelijk nader ingevuld per 1 april 2025. Dit betekent dat de werkgroep van de 5 OD's aan de slag kan om te komen tot een strategie.
KPI 5	Capaciteit BI ≥ 3 fte			Uit de voortgangsrapportage volgt dat de dienst bezig is met de werving, maar kan nog niet onomstotelijk aantonen dat de 3 FTE gehaald gaat worden. Daarmee blijft de beoordeling op 'oranje'.	Per 1 april 2025 voor eerst bekend dat 1 fte moet bestaan uit projectleider.

5 Subsidie ten behoeve van robuustheid

Toelichting behorende bij bijlage 6 t/m 8:

- Bijlage 6: Openstelling subsidie
- Bijlage 7: Reactie aanvraag
- Bijlage 8: Aanvraag en pva behorende bij gewijzigde aanvraag

Hieronder volgt de toelichting op deze drie bijlagen.

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) heeft een subsidie van 7 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de voorbereiding van het proces 'robuust worden van uw Omgevingsdienst', welke via Omgevingsdienst NL wordt uitgegeven. Elke omgevingsdienst kan in principe hetzelfde maximale bedrag ontvangen, ongeacht de huidige staat van robuustheid. Het bedrag kan worden besteed aan het realiseren of versterken van de robuustheidscriteria. De totale beschikbare subsidie verdeeld over 28 omgevingsdiensten, maakt dat elke OD een subsidie kan aanvragen tot een maximum van € 245.000 per omgevingsdienst.

Om in aanmerking te komen voor de bijdrage, moest een beknopt plan, inclusief een begroting (cf bijgevoegd format), ingediend worden bij Omgevingsdienst NL. Het beknopte plan dat een looptijd heeft tot 1 april 2026, moet aansluiten op het eerder bij I&W ingediende 'Plan van Aanpak Robuuste OD'.

De FUMO heeft de aanvraag ingediend. Op 20 mei 2025 is geantwoord dat de verantwoordelijke begeleidingscommissie positief heeft geadviseerd over onze plannen. ODNL neemt dit advies over. Het wachten is nu op de formele reactie, en het definitieve oordeel van het ministerie van IenW.

6 Kamerbrief van 15 april 2025

Toelichting behorende bij bijlage 7 en 8:

- Bijlage 9: kamerbrief van 15 april 2025
- Bijlage 10: Concept reactiebrief nav kamerbrief ODNL

Hieronder volgt de toelichting op deze bijlagen.

Met deze brief wordt de Tweede Kamer geïnformeerd over de voortgang van de versterking van het VTH-stelsel milieu. In de periode van 1 april tot 30 november 2024 hebben 25 omgevingsdiensten hun voortgang beschreven. Uit rapportages en gesprekken blijkt dat er stappen zijn gezet richting robuustheid, al is verdere verbetering nodig.

Een belangrijke en urgente boodschap in de Kamerbrief is dat nog vóór de zomer een concept-AMvB gereed zal zijn, waarin de robuustheidscriteria wettelijk worden vastgelegd. Daarnaast wordt gewerkt aan het creëren van bevoegdheden voor de staatssecretaris om in te grijpen als de uitvoering tekortschiet. Tegelijkertijd wordt onderzocht of de basistaken van omgevingsdiensten kunnen worden uitgebreid.

De opvolging van de aanbevelingen van de commissie Van Aartsen is in een nieuwe fase beland, waarin het gaat om afronding en samenhangende implementatie van de opgeleverde producten. Dit vereist inzet van alle betrokken partijen, die daarbij hun wettelijke verantwoordelijkheden moeten nemen. Omgevingsdiensten en hun opdrachtgevers zijn samen verantwoordelijk voor het voldoen aan de robuustheidscriteria.

Binnen het IBP VTH is een nieuwe financieringssysteem ontwikkeld. Deze moet nu worden geïmplementeerd. Daarnaast wordt onderzocht hoe adviestaken van omgevingsdiensten geborgd kunnen worden en of het verschuiven van plustaken naar basistaken kan bijdragen aan meer robuustheid. Daarbij wordt ook gekeken naar mogelijkheden om het basistakenpakket uit te breiden en dit wettelijk vast te leggen. De Staat van VTH wordt dit jaar voor het eerst uitgevoerd.

7 ILT-onderzoek VTH: Adviesfunctie omgevingsdiensten

Toelichting behorende bij bijlage 9:

– Bijlage 11: Rapport onderzoek adviesfunctie

Hieronder volgt de toelichting op deze bijlage.

De ILT heeft een onderzoek naar de adviesfunctie van omgevingsdiensten afgerond. Er zijn 3 vormen van advisering. Advisering bij het ontwikkelen van beleid, bij milieuregels in omgevingsplannen en bij besluiten over omgevingsvergunningen. Het ILT-rapport schetst de uitdagingen waarmee omgevingsdiensten te maken hebben bij de uitvoering van hun adviestaak en benoemt mogelijke verbeteringen.

Conclusies op hoofdlijnen zijn:

- Omgevingswet heeft positief effect op advisering door omgevingsdiensten
- Handreiking regionale beleidscyclus goede basis, maar wordt niet overal toegepast
- Ongevraagd advies gebeurt nog weinig, signaalfunctie niet goed benut
- Geld, tijd en gebrek aan kennis staan advisering soms in de weg
- Wettelijk vastleggen van adviestaak helpt
- Meer landelijke betrokkenheid gevraagd bij uitvoering advieswerk
- Adviezen worden meestal opgevolgd, terugkoppeling moet beter
- Adviezen omgevingsdiensten niet altijd openbaar
- Onafhankelijkheid adviseur niet in het geding, maar advies niet altijd gevraagd
- Investeren in relatie betaalt zich uit: samen kom je verder
- Slotconclusie: Het is goed voor de leefomgeving als gemeenten en provincies de omgevingsdiensten in alle fasen van de beleidscyclus als adviseur betrekken. De ILT vindt dat dit beter kan. De omgevingsdiensten hebben veel kennis over het beschermen van de leefomgeving. Daarmee wordt deze kennis ook in de beleids- en planvorming toegepast.

8 Financiële consequenties

Er is op dit moment geen sluitende, en zelfs geen grove raming mogelijk vanwege het gebrek aan volledige inzichten, zoals de hoeveelheid (plus)taken, die nog bij de deelnemers aanwezig is. Dit is bijvoorbeeld belangrijk in het geval het modelmandaat wordt ingevoerd. Op dit moment hebben wij geen volledig zicht op de omvang van de handhavingsbesluiten die nu door de bevoegde gezagen zelf worden genomen. Daarnaast is het nog onduidelijk of een omgevingsdienst zelfstandig aan de KPI's moet voldoen, of dat dit ook in samenwerking met andere diensten mag gebeuren.

Wel kunnen op hoofdlijnen thema's worden benoemd die naar verwachting financiële gevolgen met zich meebrengen, maar waarvoor besluitvorming eerst nog moet plaatsvinden door de bevoegde gezagen. Daarbij geldt dat niet alle kosten volledig 'nieuw' zijn: in sommige gevallen kunnen kosten (deels) worden gesaldeerd met interne inzet van de deelnemer die elders binnen haar eigen organisatie komt te vervallen.

1. Personele inzet en uitbreiding
Structurele versterking van capaciteit wegens uitbreiding van taken door vaststelling van het (model)mandaat, invoering van de adviestaak en uitbreiding van de basistaken en de invoering van de BI-strategie.
2. Opleiding en kennisontwikkeling
Voldoen aan de norm van 3% van de loonsom aan opleiding
Investering in kennisinfrastructuur
3. Informatievoorziening en ICT
Pijler 3 IBP is nog in ontwikkeling en daarmee is onduidelijk wat dit gaat kosten. De onderzoeks/ontwikkelingskosten van ODNL worden bekostigd via een subsidie uit het Rijk.
4. Organisatieontwikkeling en governance
 - Kosten voor bestuurlijke besluitvorming, begeleidingstrajecten of procesbegeleiding modelmandaat en gemeenschappelijk regeling. De ontwikkelingen zijn te groot om even naast de reguliere taken bij te doen.
 - Uitwerking en implementatie van het financieringsmodel
 - Implementatie van de uitbreiding van de basistaken, mits AMvB hier wijzigingen in aanbrengt
 - Uitwerking en implementatie van de invoering van de adviestaak